

PRAKSISOVERSIGT · SELSKABSRET

Praksisoversigt over ulovlige kapitalejerlån

Fra generelt låneforbud (2009) over betinget lovliggørelse (2017) til fuld ophævelse (2025) – og de retsvirkninger der stadig gælder

Version 2 · Opdateret 6. sep. 2026 · 29 afgørelser · 2013-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Selskabets økonomiske bistand til kapitalejere, ledelsesmedlemmer og deres nærtstående var i mere end fyre år et af dansk selskabsrets mest håndhævede forbud. Praksis er helt domineret af Erhvervsankenævnet, der prøver Erhvervsstyrelsens påbud om straks-inddrivelse efter regnskabskontrol af årsrapporter, og kendelserne tegner et bemærkelsesværdigt konsistent mønster: undtagelsen for »sædvanlige forretningsmæssige dispositioner« fortolkes snævert og kræver dokumenterede, tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd, mens efterfølgende reparation af et ulovligt lån aldrig kan fjerne ulovligheden. Ved [lov nr. 1668 af 30. december 2024](#) blev §§ 210-212 imidlertid ophævet med virkning fra 1. januar 2025, og hele det særlige regelsæt – inklusive tilbageførselspligten med strafrente – er dermed afskaffet for kapitalejerlån, mens selvfinansieringsforbuddet og ledelsens forsvarlighedspligt består.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Selskabslovens §§ 210-212 om kapitalejerlån blev ophævet ved lov nr. 1668 af 30. december 2024 med virkning fra 1. januar 2025; kapitalejerlån kan herefter ydes uden særlige lovbestemte betingelser.
- 02** Retsvirkningsbestemmelsen i selskabslovens § 215 blev samtidig ændret, så tilbageførsel med strafrente, ledelsens indeståelse og bindingsvirkningen over for godtroende aftalepart nu alene gælder ulovlig selvfinansiering efter § 206.
- 03** Forarbejderne til 2024-loven forudsætter udtrykkeligt, at verserende straffesager, der alene angår §§ 210-212, frafalder som følge af afkriminaliseringen, og at der ikke er behov for særlige overgangsbestemmelser.
- 04** For lån ydet før 2025 gælder fortsat, at en disposition kun er en »sædvanlig forretningsmæssig disposition« efter § 212, hvis selskabet løbende indgår tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd – og både transaktionen og dens vilkår skal være sædvanlige.
- 05** At en disposition er i selskabets økonomiske interesse gør den ikke sædvanlig; Erhvervsankenævnet afviste både koncernstøtte i finanskrisen, leasingkonstruktioner og salg af aktiver på lang kredit uden sikkerhed.

- 06 Efterfølgende tilbagebetaling fjerner ikke ulovligheden: kravet på lovpligtig rente efter § 215, stk. 1, består, selv om hovedstolen er indfriet under klagesagen.
- 07 Et ulovligt lån kan ikke lovliggøres ved efterfølgende at tilrette lånevilkårene – § 215, stk. 1, kræver fuld indfrielse.
- 08 En ensidig, aftaleuhjemlet ændring af et kernevilkår (fx rentenedsættelse fra 6 % til 1,5 %) på et lovligt selvfinansieringslån medfører, at hele lånet skal inddrives, ikke blot rentedifferencen.
- 09 Betingelsen om, at bstanden skal kunne rummes i de frie reserver, forudsatte at selskabets første årsrapport var aflagt og offentliggjort – lån udbetalt inden offentliggørelsen var ulovlige, selv om reserverne faktisk var til stede.
- 10 En hændelig fejlekspektion i et reelt samhandelsforhold, som modtageren af egen drift tilbagefører få dage efter, er ikke ydelse af økonomisk bistand i lovens forstand.
- 11 Personkredsen omfattede også nærtstående i ret nedstigende linje – lån til et ledelsesmedlems datter var omfattet af forbuddet.
- 12 Moderselskabsundtagelsen i § 211 omfattede kun kapitalselskaber; en erhvervsdrivende fond som modervirksomhed kunne ikke påberåbe sig undtagelsen.
- 13 Erhvervsstyrelsen kan ikke nøjes med at bygge en afgørelse på ledelsens egen tilkendegivelse om ulovlighed – undladelse af selvstændig oplysning og vurdering af §§ 210-212 er en væsentlig sagsbehandlingsfejl, der fører til hjemvisning.
- 14 Ulovligt lån af »ikke ubetydelig størrelse« udløste som udgangspunkt både politianmeldelse og pålæg om revision af de to kommende årsregnskaber efter årsregnskabslovens § 135, stk. 7.
- 15 God tro baseret på fejlagtig revisorrådgivning fritog ikke selskabet – ledelsen bærer selv ansvaret for at overholde de selskabsretlige regler.
- 16 Ophævelsen ændrer ikke skatteretten: kapitalejerlån til fysiske kapitalejere med bestemmende indflydelse beskattes fortsat som løn eller udbytte efter ligningslovens § 16 E, uafhængigt af den selskabsretlige lovlighed.

§ 1 Den retshistoriske bue: forbud 1982, kodificering 2009, betinget lovliggørelse 2017 og ophævelse 2025

Reglerne om selskabets økonomiske bistand til sin egen ejerkreds har bevæget sig fra et af Europas strengeste forbud til en fuldstændig afregulering på godt fyrrer år. Forarbejderne til den oprindelige [selskabslov § 210](#) beskriver udgangspunktet:

»Forud herfor havde der været skiftende synspunkter om, hvorvidt bistand til selskabets ejerkreds kunne tillades, og hvilke betingelser, der i givet fald skulle opfyldes. Det blev bl.a. påpeget, at lån eller sikkerhedsstillelse af denne

karakter blev misbrugt og skete uden hensyn til selskabernes erhvervsmæssige formål. Som konsekvens heraf blev der ved lov nr. 282 og nr. 283 af 9. juni 1982, med enkelte undtagelser, gennemført et generelt forbud mod at anvende et selskabs midler til økonomisk bistand til et selskabs ejerkreds, ledelsesmedlemmer eller personer, der står denne kreds særligt nær.»

Forarbejderne understreger samtidig, at forbuddet **ikke** var EU-retligt påbudt: 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) regulerede alene selvfinansiering, og »forbuddet i aktieselskabslovens § 115, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 1, har alene national oprindelse«. Det er netop dette forhold, der i sidste ende bar afreguleringen igennem.

Første skridt var [lov nr. 1547 af 13. december 2016](#) om betinget lovliggørelse af kapitalejerlån med ikrafttræden 1. januar 2017. Af de almindelige bemærkninger fremgår begrundelsen klart:

»EU-reglerne på det selskabsretlige område indeholder ikke begrænsninger for så vidt angår ydelse af lån til kapitalejere, ledelsesmedlemmer m.fl., og Danmark er et af de eneste EU-lande, der fortsat har forbud mod denne type lån. De danske regler på området er således strengere end i sammenlignelige lande.»

Ministeriet lagde vægt på, at det skatteretlige beskyttelseshensyn siden 2012 var varetaget af [ligningsloven § 16 E](#), og at »ved at lovliggøre kapitalejerlån afkriminaliseres danske virksomheder, der ønsker at yde lån til selskabets ejere eller ledelsesmedlemmer«.

Andet og sidste skridt kom med [lov nr. 1668 af 30. december 2024](#) (»Ændring af visse love og bestemmelser på Erhvervsministeriets område som følge af opgavebortfald«), hvor §§ 210-212 blev ophævet med virkning fra 1. januar 2025. Bemærkningerne til ophævelsen er utvetydige:

»Det foreslås at §§ 210-212 ophæves. Dette vil medføre, at et kapitalselskab vil kunne yde lån til selskabets kapitalejere og ledelsesmedlemmer samt kapitalejere og ledelsesmedlemmer i selskabets moderselskab m.fl. på vilkår, der aftales mellem selskabet som långiver og en kapitalejer eller ledelsesmedlem som låntager uden specifikke lovgivningsmæssige betingelser.»

Samtidig ophørte tilsynet: »Den foreslåede ophævelse af særlige betingelser for kapitalejerlån vil desuden indebære, at Erhvervsstyrelsens kontrol med kapitalejerlån vil ophøre.« Erhvervsstyrelsen har efterfølgende offentliggjort en orientering om, at ophævelsen også har konsekvenser for underretningspligten efter hvidvaskloven.

Den praksis, der gennemgås nedenfor, angår derfor retsstillingen frem til og med 2024 – men den har fortsat betydning for verserende og historiske sager, for det parallelle selvfinansieringsforbud, og som fortolkningsbidrag til den forsvarlighedsvurdering, der nu står tilbage.

LOV

[Ligningsloven § 16e](#)[Selskabsloven § 210](#)[Selskabsloven § 211](#)[Selskabsloven § 212](#)

Personkredsen og de tre betingelser i § 210, stk. 2, i perioden 2017-2024

§ 2

I perioden 1. januar 2017 til 31. december 2024 kunne et kapitalselskab lovligt yde økonomisk bistand – stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed – hvis tre kumulative betingelser var opfyldt. Forarbejderne til nyaffattelsen af [§ 210, stk. 2](#) beskriver dem således:

1. **Frie reserver og markedsvilkår.** Den samlede økonomiske bistand skulle kunne rummes inden for selskabets frie reserver, jf. [selskabsloven § 180, stk. 2](#), og ydes på sædvanlige markedsvilkår. Forarbejderne præciserer, at »vilkårene for den økonomiske bistand, herunder rentefod, aftalt låneafvikling, sikkerhedsstillelse og kreditvurdering, skal svare til de vilkår, som kapitalejeren eller ledelsesmedlemmet vil kunne opnå i en bank«. Det er ikke kun det udbetalte nettobeløb, men også et eventuelt indeholdelsespligtigt skattebeløb, der skal kunne rummes i reserverne.
2. **Generalforsamlingsbeslutning.** Beslutningen skulle træffes af generalforsamlingen eller af det centrale ledelsesorgan efter bemyndigelse herfra; bemyndigelsen kunne være stående og indeholde beløbsmæssige og tidsmæssige begrænsninger.
3. **Første årsrapport aflagt.** Beslutningen kunne først træffes efter aflæggelsen af selskabets første årsrapport, fordi definitionen af frie reserver tager udgangspunkt i den seneste godkendte årsrapport.

Den tredje betingelse fik selvstændig, hård betydning i praksis. I **22/14115** havde et selskab i september og oktober 2018 udlånt 1,5 mio. kr. og 1,0 mio. kr. til to kapitalejere. Selskabet havde frie reserver på 3.376.029 kr., men årsrapporten for 2017/2018, der dokumenterede reserverne, var først offentliggjort 30. november 2018. Lånene var derfor ulovlige – uanset at reserverne reelt var til stede, jf. [22/14115](#).

Personkredsen omfattede kapitalejere og ledelsesmedlemmer i selskabet, i dets moderselskab og i andre virksomheder med bestemmende indflydelse, samt personer knyttet hertil ved ægteskab, ved slægtskab i ret op eller nedstigende linje »eller som på anden måde står den pågældende særlig nær«. Forarbejderne fremhæver, at bestemmelsen om særligt nærtstående »fortrinsvis tager sigte på samlevende«, mens andre nærtstående som søskende kun er omfattet efter en konkret vurdering, hvor det er relevant, »om transaktionen alene gennemføres på grund af det nære forhold, eller om selskabet gennemfører tilsvarende transaktioner med uafhængige parter«.

At slægtskab i nedstigende linje faktisk rammes, viser [2015-7483](#), hvor et selskab omkring årsskiftet 2009/2010 havde finansieret ejerens datters køb af en andelslejlighed mod pant i lejligheden og forrentning med diskonto plus 2,25 %. Erhvervsankenævnet fastslog, at forbuddet »direkte omfatter personer, der er knyttet til ledelsen ved slægtskab i nedstigende linje«, og at lånet ikke kunne henføres under undtagelsen i [§ 212](#).

LOV	Selskabsloven § 180, stk. 2	Selskabsloven § 210, stk. 2	Selskabsloven § 212
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af revisionspåbud til AA ApS som følge af ulovlige kapitalejerlån på 2,5 mio. kr. 28.02.2023 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån ydet til datter af selskabets ledelse 19.10.2015		

§ 3 Undtagelsen for sædvanlige forretningsmæssige dispositioner: kravet om tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd

[Selskabsloven § 212](#) undtog økonomisk bistand ydet »som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition«. Bestemmelsen kodificerede i 2009 en undtagelse, der hidtil kun havde hvilet på forarbejderne til 1982-forbuddet, og forarbejderne opstiller den test, som Erhvervsankenævnet siden anvendte praktisk taget uændret:

»Disse sædvanlige forretningsmæssige dispositioner har som hovedregel været kendetegnet ved, at selskabet løbende foretager dispositioner af denne karakter med uafhængige parter. Den mest almindelige disposition er salg af varer og

tjenesteydelser på kredit. Der må foretages en konkret vurdering af, om transaktionen kan betragtes som sædvanlig for selskabet og inden for branchen. En klar indikator for, om transaktionen er sædvanlig, er, at selskabet har indgået tilsvarende transaktioner med uafhængige parter. [...] Det er ikke kun transaktionen, som skal være sædvanlig. Dette krav gælder også for vilkårene i transaktionen.»

Den mest citerede formulering af testen findes i [2013-0033908](#), hvor et selskab havde ydet pantebrevslån til tre anpartshavere og påberåbte sig en »enhedsbetragtning« om modregningsret i en fjerde anpartshavers tilgodehavende:

»Erhvervsankenævnet har herved navnlig lagt vægt på, at der efter det oplyste ikke er tale om, at K ApS har indgået tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd, og at det endvidere må lægges til grund, at selskabet ikke ville foretage tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd.»

Nævnet tilføjede, at hverken modregningskonstruktionen eller det forhold, at Erhvervsstyrelsen ikke havde reageret ved en tidligere gennemgang af årsrapporten, kunne føre til et andet resultat – ledelsen bærer selv ansvaret for regeloverholdelsen uanset styrelsens tidligere kontrolfokus.

Praksis viser, at følgende argumenter **ikke** løfter bevisbyrden efter § 212:

Sag	Konstruktion	Resultat
2012-0026400	Lån på 82,25 mio. kr. til ejerens personlige virksomhed for at redde koncernen gennem finanskrisen	Ulovligt – selskabet ville ikke have handlet sådan over for en uafhængig part
2015-7483	Lån til datter mod pant; to sammenlignelige lån til tredjemand over 3½ år	Ulovligt – to lån udgør ikke en løbende, sædvanlig aktivitet
2016-12348	ApS finansierede et I/S' køb af tandlægeudstyr, som I/S'et derefter udlejede tilbage	Ulovligt – leasingmodellen var ikke dokumenteret sædvanlig, og mellemregningen rummede private udgifter
22/14132	Salg af 25 % af et I/S til hovedanpartshaveren for 3.783.775 kr. på kredit i 11 måneder uden sikkerhed	Ulovligt – ingen fastsat betalingsdato, ikke sædvanligt for selskab eller branche

Særligt lærerig er [2012-0026414](#), hvor en mellemregning på 7.716.637 kr. blev søgt omkvalificeret dels som et ekstraordinært udbytte på 5 mio. kr., dels som forudbetaling for en fast ejendom, hovedanpartshaveren havde solgt til selskabet. Nævnet lagde afgørende vægt på, at hverken udlodningen eller forudbetalingen fremgik af årsrapporten for 2010, og at de endelige udbyttedokumenter aldrig var udarbejdet. Om forudbetalingen udtalte nævnet:

»Det findes således ikke godtgjort, at anpartshaver kunne have solgt den faste ejendom på de vilkår, som handlen indebar – herunder med betaling af købesummen på aftaletidspunktet og overdragelse af ejendommen på en i forhold hertil fremtidig ikke fastsat dato – til en uafhængig tredjemand.»

Erhvervsstyrelsen havde henset til beløbets størrelse oversendt sagen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og pålagt ledelsen tvangsbøder på først 2.000 kr. og siden 5.000 kr. pr. ledelsesmedlem pr. uge.

Modsat viser [22/14142](#), at grænsen ikke er absolut. Et selskab havde 31. december 2021 ved en netbankfejl betalt en forpagtningsfaktura på 485.000 kr. inkl. moms to gange til sin direktør og kapitalejer; beløbet blev tilbageført 5. januar 2022. Erhvervsstyrelsen fastholdt, at det aldrig kan være »sædvanligt« at betale

samme faktura to gange. Erhvervsankenævnet **ændrede** afgørelsen og lagde vægt på, at der forelå en reel forpagtningsaftale med betalingstermin netop den 31. december, at overførslen skete som en hændelig faktureringsfejl i sædvanlig samhandel, at der ikke var hensigt om at yde lån, og at kapitalejeren af egen drift tilbageførte beløbet fem dage senere. Der forelå derfor ingen overtrædelse af § 210.

Den tilsvarende »sædvanlighedstest« anvendes i skatteretten under [ligningsloven § 16 E](#). I [SKM2021.648.SR](#) fandt Skatterådet, at et ejendomsselskabs tilbud om sælgerpantebrev til alle købere – herunder hovedanpartshaverens søn – ikke længere kunne anses for en sædvanlig forretningsmæssig disposition i branchen, og at det var uden betydning, at tilbuddet gjaldt alle købere.

LOV	Ligningsloven § 16e	Selskabsloven § 210, stk. 1	Selskabsloven § 212
PRAKSIS	Skatterådet · Sælgerfinansiering til hovedanpartshavers søn er ulovligt lån 02.12.2021 Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnets ophævelse af påbud om ulovligt kapitalejerlån vedrørende en faktureringsfejl 23.02.2023 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån opstået ved salg af virksomhedsandel på kredit 17.02.2023 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån og pålæg om revisionspligt 10.05.2017 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån ydet til datter af selskabets ledelse 19.10.2015 Erhvervsankenævnet · Selskab påbudt at inddrive ulovlige aktionærlån trods modregningsaftaler og pantebrevssikkerhed 05.11.2013 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt aktionærlån trods påstand om sædvanlig forretningsmæssig disposition 28.01.2013 Erhvervsankenævnet · Ulovligt kapitalejerlån på 7,7 mio. kr.: Erhvervsankenævnet stadfæster påbud om øjeblikkelig inddrivelse trods påstand om forudbetaling og ekstraordinært udbytte 11.01.2013		

Moderselskabsundtagelsen i § 211 og den bortfaldne

§ 4 moder-selskabsbekendtgørelse

[Selskabsloven § 211](#) undtog – uanset at betingelserne i § 210, stk. 2, ikke var opfyldt – økonomisk bistand til »danske og visse udenlandske moderselskabers forpligtelser«. Kredsen af udenlandske moderselskaber var fastlagt i [bekendtgørelse om lån m.v. til udenlandske moderselskaber](#), der krævede, at moderselskabet var et aktieselskab, partnerselskab, anpartsselskab eller et selskab med tilsvarende retsform, og at det havde hjemsted i et EU-/EØS-land eller Schweiz, subsidiært i et af de lande, der ligger i OECD's to bedste landerisikokategorier (Australien, Canada, Chile, Storbritannien, Israel, Japan, Sydkorea, New Zealand, Singapore og USA).

Afgrænsningen af moderselskabsbegrebet var afgørende i [24/00680](#), hvor et datterselskab havde en mellemregning på ca. 2,46 mio. kr. med sin helejede modervirksomhed, en erhvervsdrivende fond. Erhvervsstyrelsen henviste til selskabslovens definition af moderselskab og forarbejderne, hvorefter moderselskabsbegrebet **kun omfatter kapitalselskaber** – en erhvervsdrivende fond falder derfor uden for § 211. Selskabets advokat gjorde gældende, at undtagelsen efter ordlyds-, formåls- og analogifortolkning burde omfatte fonde, fordi fonde er moderselskaber i selskabsskattelovens og årsregnskabslovens koncernbegreb. Nævnet nåede ikke at tage materiel stilling, fordi sagen blev hjemvist på processuelt grundlag (se nedenfor), men Erhvervsstyrelsens fortolkning er den, der i praksis er blevet lagt til grund.

Forarbejderne til 2024-ophævelsen konstaterer udtrykkeligt konsekvensen for bekendtgørelsen:

»Moder-selskabsbekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i selskabslovens § 211, stk. 2. Som følge af, at det foreslås at ophæve § 211 vil bekendtgørelsen ligeledes bortfalde.«

Efter 1. januar 2025 er det dermed »muligt at stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for udenlandske moderselskabers forpligtelser uden begrænsning mht. moderselskabets retsform og hjemsted«.

LOV

Selskabsloven § 210, stk. 2

Selskabsloven § 211

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering

24.07.2024

§ 5 Retsvirkningerne efter § 215: tilbageførsel med strafrente, ledelsens indeståelse og godtroende aftalepart

Selskabsloven § 215 indeholder de civilretlige retsvirkninger af ulovlig økonomisk bistand. Bestemmelsen lyder i dag – efter konsekvensændringen ved 2024-loven – således:

»Stk. 1. Hvis et kapitalselskab har ydet økonomisk bistand i strid med § 206, skal beløbet tilbageføres til selskabet sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Stk. 2. Kan tilbagebetaling ikke finde sted, eller kan aftaler om anden økonomisk bistand ikke bringes til ophør, indestår de personer, der har truffet aftale om eller opretholdt dispositioner i strid med § 206 for det tab, som kapitalselskabet måtte blive påført.

Stk. 3. Sikkerhedsstillelse foretaget i strid med § 206 er bindende for selskabet, hvis aftaleparten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med disse bestemmelser.«

Indtil 1. januar 2025 henviste alle tre stykker til »§§ 206 og 210«. Om § 215, stk. 2, hedder det i de oprindelige forarbejder, at »de, der har medvirket til dispositioner i strid med bestemmelserne [...] dvs. typisk selskabets centrale ledelsesorgan, indestår for eventuelle tab, som det retsstridige forhold måtte påføre selskabet«, og at »pligten til at holde selskabet skadesløs udløses først i tilfælde af, at de betingelser, der aftalemæssigt er knyttet til den økonomiske bistand, misligholdes«. Om stk. 3 anføres, at hensynet til den godtroende modtager skyldes, at denne »har disponeret i tillid til retmæssigheden af de foreliggende forhold«.

Tre retningslinjer træder frem i praksis:

- **Renten består, selv om hovedstolen er indfriet.** I [2015-7483](#) var lånet tilbagebetalt under klagesagens forløb, men nævnet fastholdt, at »kravet om lovpligtig forrentning efter selskabslovens § 215 skal opfyldes, uanset om selve hovedstolen efterfølgende er tilbagebetalt«.
- **Efterfølgende vilkårstilretning lovliggør ikke.** I [19/03527](#) afviste nævnet en subsidieret påstand om blot at forhøje renten: et ulovligt lån kan ikke lovliggøres ved efterfølgende at tilrette lånevilkårene, idet § 215, stk. 1, kræver fuld indfrielse.
- **Konfusion ophæver ikke den skete overtrædelse.** I [2012-0026400](#) frafaldt Erhvervsstyrelsen kravet om fysisk tilbagebetaling, fordi debitor og kreditor efter en koncernomstrukturering var samlet i én juridisk person; nævnet fastholdt ikke desto mindre, at lånets stiftelse i 2008 havde været en overtrædelse af [§ 210, stk. 1](#).

Den praktiske konsekvens af 2024-ændringen er markant: for kapitalejerlån ydet fra og med 1. januar 2025 findes der ikke længere en lovbestemt tilbageførselspligt med strafrente, ingen særlig indeståelsesregel for det medvirkende ledelsesorgan og ingen særlig godtrosbeskyttelse ved sikkerhedsstillelse. Retsvirkningerne må herefter søges i de almindelige regler om ledelsesansvar og i selvfinansieringsspor.

LOV

[Renteloven § 5, stk. 1-2](#)[Selskabsloven § 206](#)[Selskabsloven § 210, stk. 1](#)[Selskabsloven § 215, stk. 1-3](#)

PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Ulovligt selvfinansieringslån ved generationsskifte: Manglende sikkerhedsstillelse ved realkreditbaseret rente	10.07.2020
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån ydet til datter af selskabets ledelse	19.10.2015
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt aktionærlån trods påstand om sædvanlig forretningsmæssig disposition	28.01.2013

§ 6 Erhvervsstyrelsens håndhævelse: regnskabskontrol, straks-påbud, revisionspålæg, tvangsbøder og politianmeldelse

Så godt som alle kendelser om ulovlige kapitalejerlån udspringer af Erhvervsstyrelsens risikobaserede regnskabskontrol efter [årsregnskabsloven § 159 b, stk. 1](#) (tidligere § 159). Det typiske forløb er: styrelsen udtager årsrapporten til kontrol, ser en post »tilgodehavende hos virksomhedsdeltagere og ledelse« eller en supplerende oplysning i revisionspåtegningen, indhenter redegørelse efter [§ 160](#) og udsteder derefter påbud efter [§ 161](#) om straks at inddrive lånet inklusive lovpligtige renter og dokumentere det.

Reaktionsarsenalet er trappet delt:

- **Tvangsbøder.** I [2012-0026414](#) pålagde styrelsen ledelsen tvangsbøder på 2.000 kr. pr. uge og senere 5.000 kr. pr. ledelsesmedlem pr. uge, da dokumentation for tilbagebetaling udeblev. I [19/03011](#) blev der pålagt tvangsbøder på 75.000 kr. pr. ledelsesmedlem – i alt 150.000 kr.
- **Fratagelse af retten til at fravælge revision.** Efter [årsregnskabsloven § 135, stk. 7](#) (nu § 135 a) kan styrelsen bestemme, at de to kommende årsregnskaber skal revideres. I [22/14115](#) tiltrådte Erhvervsankenævnet, at lån på over 2,5 mio. kr. er af »ikke ubetydelig størrelse«, og lagde vægt på forarbejderne, hvorefter der som udgangspunkt altid skal pålægges revision, hvis forholdene fører til politianmeldelse. Selskabets anbringende om, at ledelsen havde handlet i god tro på grundlag af fejlagtig revisorrådgivning – og at revisionsfirmaet efterfølgende havde betalt de påløbne renter på 29.599 kr. – ændrede ikke resultatet. Tilsvarende revisionspålæg blev tiltrådt i [2016-12348](#) og [22/14132](#).
- **Tvangsopløsning.** Manglende efterlevelse af et påbud kan føre til, at styrelsen anmoder skifteretten om at opløse virksomheden, jf. [årsregnskabsloven § 162 a, stk. 1](#) – en trussel, der udtrykkeligt indgik i høringsbrevet i [24/00680](#).
- **Politianmeldelse og bødestraf.** Overtrædelse blev sanktioneret efter [selskabsloven § 367, stk. 1](#). I [2012-0026414](#) oversendte styrelsen sagen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet »henset til beløbets størrelse«. I selvfinansieringssagen [2013-0036082](#) fandt nævnet, at klagerne havde retlig interesse i at få sagen prøvet, selv om lånet var indfriet, netop fordi sagen var oversendt til politiet med henblik på vurdering af strafansvar efter [§ 367, stk. 1](#).

Et tilbagevendende argument fra selskaberne – at Erhvervsstyrelsen ikke havde reageret på tidligere årsrapporter eller på en offentliggjort § 207-redegørelse – er konsekvent afvist. I [2013-0033908](#) fastslog nævnet, at selskabets ledelse selv bærer ansvaret for at overholde de selskabsretlige regler uanset styrelsens tidligere kontrolfokus, og i [19/03527](#) medførte styrelsens manglende reaktion på offentliggørelsen af redegørelsen ikke, at lånet dermed var lovligt.

LOV

[Selskabsloven § 367, stk. 1](#)[Årsregnskabsloven § 135, stk. 7](#)[Årsregnskabsloven § 159b, stk. 1](#)[Årsregnskabsloven § 162a, stk. 1](#)

PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering	24.07.2024
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af revisionspåbud til AA ApS som følge af ulovlige kapitalejerlån på 2,5 mio. kr.	28.02.2023
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån opstået ved salg af virksomhedsandel på kredit	17.02.2023
	Erhvervsankenævnet · Ulovligt selvfinansieringslån ved generationsskifte: Manglende sikkerhedsstillelse ved realkreditbaseret rente	10.07.2020
	Erhvervsankenævnet · Ulovlig selvfinansiering: Rentenedsættelse fra 6% til 1,5% på selvfinansieringslån medfører krav om inddrivelse af 5,7 mio. kr.	27.03.2020
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån og pålæg om revisionspligt	10.05.2017
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af ulovlig selvfinansiering i forbindelse med aktieoverdragelse og efterfølgende spaltning	16.06.2014
	Erhvervsankenævnet · Selskab påbudt at inddrive ulovlige aktionærlån trods modregningsaftaler og pantebrevssikkerhed	05.11.2013
	Erhvervsankenævnet · Ulovligt kapitalejerlån på 7,7 mio. kr.: Erhvervsankenævnet stadfæster påbud om øjeblikkelig inddrivelse trods påstand om forudbetaling og ekstraordinært udbytte	11.01.2013

§ 7 Sagsbehandlingskravene i kontROLSagerne: officialprincippet, partshøring og selvinkriminering

KontROLSagerne har givet anledning til en selvstændig forvaltningsretlig praksis, og her har klagerne haft størst succes.

Den centrale afgørelse er [24/00680](#) fra 24. juli 2024. Erhvervsstyrelsen havde bygget hele sin afgørelse på ledelsens brev af 30. november 2023, hvori bestyrelsen erkendte en »fejlopfattelse« af [§ 211](#). Styrelsens begrundelse lød:

»På baggrund af ledelsens tilkendegivelse af, at lånet er ulovligt, er det styrelsens vurdering, det indregnede tilgodehavende hos virksomhedsdeltagere og ledelse er et kapitalejerlån i strid med selskabslovens § 210.«

Erhvervsankenævnet fandt det »særlig tvivlsomt«, om der overhovedet forelå en sådan anerkendelse, og fastslog, at en anerkendelse under alle omstændigheder ikke fritog styrelsen for pligten til selvstændigt at oplyse og vurdere sagen. Ved at undlade at foretage en nærmere og selvstændig vurdering af, om lånet var ydet i strid med selskabsloven – herunder af betingelserne i [§ 210, stk. 2](#) og undtagelserne i §§ 211-212 – havde styrelsen begået en **væsentlig sagsbehandlingsfejl**. Afgørelsen blev ophævet og sagen hjemvist, uden at nævnet tog stilling til lånets lovlighed.

Klageren havde tillige gjort gældende, at styrelsen ikke havde vejledt om retten til ikke at inkriminere sig selv efter [retssikkerhedsloven § 10, stk. 3](#), skønt styrelsen havde konkret mistanke om et strafbart forhold og samtidig krævede oplysninger under trussel om tvangsopløsning. Anbringendet blev ikke afgjort, men det er velbegrundet i den forvaltningsretlige litteratur og praksis; Folketingets Ombudsmand har i udtalelsen [2015-13 om retten til ikke at inkriminere sig selv](#) redegjort for, at beskyttelsen i tvangsindgrebslovens § 10 aktiveres, når der foreligger en lovbestemt oplysningspligt og en konkret mistanke om en strafsanktioneret overtrædelse – en konstellation, der er typisk for netop regnskabskontROLSagerne.

Hvor klagerne derimod har haft mindre held, er ved indsigelser om partshøring og begrundelse. I [22/14115](#) fandt nævnet ikke, at [forvaltningsloven § 19](#) var tilsidesat, fordi de faktiske oplysninger om lånets størrelse stammede fra selskabets egen underskrevne årsrapport, og afgørelsen var tilstrækkeligt begrundet efter [§ 24](#). Anbringendet om »skøn under regel« – at styrelsen alene så på lånets størrelse – blev afvist, idet styrelsen var berettiget til at lægge afgørende vægt netop på beløbets størrelse. Tilsvarende blev indsigelser om manglende aktindsigt og mundtlig forhandling afvist i [2016-12348](#), hvor nævnet fandt, at eventuelle formelle mangler ikke havde påvirket resultatet.

Endelig viser [19/03011](#), at en hjemmelsfejl ikke uden videre er ugyldighedsgrund: styrelsen havde påberåbt sig [§ 210](#), men anerkendte under klagesagen, at den korrekte hjemmel var [§ 206](#) om selvfinansiering. Nævnet fandt ikke, at fejlen medførte ugyldighed, og behandlede klagen på grundlag af styrelsens fornyede vurdering.

LOV	Forvaltningsloven § 19	Forvaltningsloven § 24	Retssikkerhedsloven § 10, stk. 3
	Selskabsloven § 210, stk. 2	Selskabsloven § 211	
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering 24.07.2024 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af revisionspåbud til AA ApS som følge af ulovlige kapitalejerlån på 2,5 mio. kr. 28.02.2023 Erhvervsankenævnet · Ulovlig selvfinansiering: Rentenedsættelse fra 6% til 1,5% på selvfinansieringslån medfører krav om inddrivelse af 5,7 mio. kr. 27.03.2020 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån og pålæg om revisionspligt 10.05.2017		

§ 8 Selvfinsieringssporet i §§ 206-209 – det regelsæt der består efter 2025

Mens kapitalejerlansreglerne var nationale, hviler selvfinansieringsforbuddet i [selskabsloven § 206](#) på EU-retten. Forarbejderne til 2024-ophævelsen fastslår, at »EU's selskabsdirektiv (EU) 2017/1132 af 14. juni 2017 om visse aspekter af selskabsretten fastsætter alene specifikke restriktioner i forhold til selvfinansiering«. Netop derfor blev §§ 206-209 stående, og [§ 215](#) henviser i dag alene til § 206.

Afgrænsningen mellem de to spor var i praksis ikke altid klar. To kendelser fra 2020 udgør kernen i selvfinansieringspraksis:

I [19/03011](#) var der i 2013 ydet et lovligt selvfinansieringslån på 5.772.000 kr. til ejerens ægtefælle for at indfri et tidligere ulovligt kapitalejerlån. Gældsrevet fastsatte 6 % rente med årlig justering efter diskontoen, der havde været 0 % siden 6. juli 2012. Alligevel blev renten nedsat til 1,5 %, hvilket ledelsen begrundede med, at »såfremt renten er så høj at betaling misligholdes, er det vel fornuftigt at sætte renten ned, som jeg ser det tjener det intet formål med en høj rente ægtefæller og ejere imellem«. Erhvervsankenævnet stadfæstede påbuddet

om at inddrive hele lånet på 5.722.000 kr. og udtalte, at selvfinansierungsreglerne i §§ 206-209 er **præceptive værnsregler**, der beskytter kreditorer og øvrige interessenter, og at en efterfølgende ændring af vilkårene for et selvfinansieringslån ikke kan foretages, medmindre det fremgår af de oprindeligt aftalte vilkår. Nævnet fandt det unødvendigt at tage stilling til, om lånet var ophørt ved novation, og afviste proportionalitetsargumentet om, at kun rentedifferencen burde tilbagebetales: en sådan delvis tilbagebetaling ville ikke opfylde formålet med bestemmelserne.

I [19/03527](#) havde et selskab i 2013 ydet sønnen 5 mio. kr. til et generationsskifte, forrentet med den gennemsnitlige lange realkreditobligationsrente (3 % p.a.), afdragsvilkår på 10 % årligt over 10 år – og **uden nogen form for sikkerhedsstillelse**. Nævnet fandt, at en rente svarende til den lange realkreditobligationsrente normalt kun forekommer ved udlån fra realkreditinstitutter mod pant i fast ejendom, og at klageren ikke havde dokumenteret, at finansieringen kunne være opnået hos en professionel långiver på de angivne vilkår uden sikkerhed. Hverken låntagers personlige egenkapital på ca. 22,5 mio. kr., selskabets solide økonomi, fraværet af minoritetsejere eller den hurtigere faktiske afvikling kunne ændre resultatet: kravet om »sædvanlige markedsvilkår« i § 209 var ikke opfyldt.

Endelig viser [2013-0036082](#), at selvfinansiering vurderes efter en realitets- og formålsbetragtning. Et målselskab optog realkreditlån på ca. 35 mio. kr. og videreudlånte provenuet til moderselskabet, der brugte det til at indfri sin akquisitionsgæld; kort efter blev ejendommen, gælden og fordringen udspaltet til et søsterselskab. Nævnet lagde afgørende vægt på, at der forelå en konkret finansieringsplan fra december 2008, underskrevet af målselskabets ledelse længe før udbetalingen og spaltningen, og at det ulovlige låneforhold blev videreført ved spaltningen. Analogien til Højesterets praksis om udbytte og kapitalnedsættelse blev afvist, fordi der var tale om et specifikt lån ydet til finansiering af selve erhvervsen.

Efter ophævelsen af §§ 210-212 er det praktiske spørgsmål ofte, om en given konstruktion falder i selvfinansieringsspor – hvor de strenge betingelser og retsvirkningerne i § 215 fortsat gælder – eller uden for, hvor alene ledelsens almindelige pligter binder.

LOV	Selskabsloven § 206, stk. 1-3	Selskabsloven § 209	Selskabsloven § 215, stk. 1
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Ulovligt selvfinansieringslån ved generationsskifte: Manglende sikkerhedsstillelse ved realkreditbaseret rente 10.07.2020 Erhvervsankenævnet · Ulovlig selvfinansiering: Rentenedsættelse fra 6% til 1,5% på selvfinansieringslån medfører krav om inddrivelse af 5,7 mio. kr. 27.03.2020 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af ulovlig selvfinansiering i forbindelse med aktieoverdragelse og efterfølgende spaltning 16.06.2014		

§ 9 Revisors rolle: supplerende oplysninger, tilbagebetalingserklæringer og Revisornævnets praksis

Revisor er i praksis den centrale indgang til Erhvervsstyrelsens kontrolsager. Efter erklæringsbekendtgørelsens § 7 skal revisor give supplerende oplysning, når der er en begrundet formodning om, at ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar, og netop en sådan påtegning udløste kontrolsagen i bl.a. [2012-0026414](#) og [19/03011](#). I [2015-7483](#) forsøgte klageren omvendt at påberåbe sig, at revisor havde accepteret låneforholdet – hvilket nævnet afviste netop under henvisning til, at revisionspåtegningen udtrykkeligt angav, at lånet var ydet i strid med selskabsloven.

Revisornævnets praksis viser, hvordan fejl i behandlingen af kapitalejerlån sanktioneres disciplinært:

- I [23-02309](#) havde en statsautoriseret revisor 6. oktober 2020 afgivet erklæring med høj grad af sikkerhed om, at et ulovligt kapitalejerlån var tilbagebetalt, uden at have dokumentation for, at den forudsatte generalforsamlingsbeslutning om naturaludlodning af fordringen faktisk var truffet. Lånet bestod fortsat, og revisoren fik en **advarsel** for overtrædelse af [revisorloven § 23, stk. 1](#) og god revisorskik.
- I [23-05858](#) var et tilgodehavende på 6.473 t.kr. hos den ultimative ejers enkeltmandsvirksomhed fejlklassificeret som »tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder« i stedet for »tilgodehavende hos virksomhedsdeltagere og ledelse«, og revisor havde hverken modificeret erklæringen eller særskilt omtalt det mulige ulovlige kapitalejerlån. Bøde på 30.000 kr.
- I [24-01979_+24-01973](#) indgik manglende håndtering af ulovlige kapitalejerlån som ét blandt 13 klagepunkter, der samlet førte til tillægsbøde på 250.000 kr. og ubetinget frakendelse af godkendelsen i 3 år.
- Modsat blev revisor frifundet i [23-01118](#), hvor klagen bl.a. angik mangelfuld undersøgelse af mellemregningsforhold i fællesejede selskaber med stridende kapitalejere.

Et vigtigt punkt er, at revisors pligter **ikke** bortfaldt med 2024-ophævelsen. Forarbejderne fremhæver, at lovforslaget »ikke [vil] ændre på revisors pligt til at oplyse om ikke uvæsentlig overtrædelse af skattelovgivningen, når revisor har en begrundet formodning for, at ledelsen kan ifalde et straf- eller erstatningsansvar«, og at revisor derfor fortsat skal oplyse om f.eks. manglende indeholdelse af kildeskat på lån til kapitalejeren. Ligeledes består regnskabskravet om, at et lån til kapitalejer eller ledelse indregnes særskilt under posten »tilgodehavende hos virksomhedsdeltagere og ledelse«, og notekravet i [årsregnskabsloven § 73](#) for lån til ledelsesmedlemmer, der følger direkte af regnskabsdirektivets artikel 16.

LOV	Revisorloven § 16, stk. 1	Revisorloven § 23, stk. 1	Årsregnskabsloven § 73
PRAKSIS	Revisornævnet · Revisornævnet: Statsautoriseret revisor frakendt godkendelse i 3 år og idømt tillægsbøde på 250.000 kr. for 13 grove klagepunkter – revisionsvirksomhed idømt 100.000 kr. i bøde		
	Revisornævnet · Revisornævnet: Bøde for mangelfuld udvidet gennemgang – fejlklassifikation af kapitalejertilgodehavende som tilknyttet virksomhed og manglende forbehold (sag 029-2023)		
	Revisornævnet · Revisornævnet: Advarsel til statsautoriseret revisor for erklæring om tilbagebetaling af ulovligt kapitalejerlån uden tilstrækkelig dokumentation		
	Revisornævnet · Revisornævnet frifinder statsautoriseret revisor BB for brud på uafhængighed og god revisorskik ved revision af fællesejede selskaber med stridende kapitalejere		
	Erhvervsankenævnet · Ulovlig selvfinansiering: Rentenedsættelse fra 6% til 1,5% på selvfinansieringslån medfører krav om inddrivelse af 5,7 mio. kr.		
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån ydet til datter af selskabets ledelse		
	Erhvervsankenævnet · Ulovligt kapitalejerlån på 7,7 mio. kr.: Erhvervsankenævnet stadfæster påbud om øjeblikkelig inddrivelse trods påstand om forudbetaling og ekstraordinært udbytte		

§ 10 Grænsefladen til skatteretten: ligningslovens § 16 E består uændret

Den selskabsretlige og den skatteretlige regulering af kapitalejerlån er to selvstændige spor, og de har bevæget sig i modsat retning. Da låneforbuddet blev lempet i 2016, var netop [ligningsloven § 16 E](#) en væsentlig del af begrundelsen: siden 2012 er lån m.v. til kapitalejere med bestemmende indflydelse blevet beskattet som løn

eller udbytte, og som forarbejderne udtrykker det, sker beskatningen »uafhængigt af, om lånet selskabsretligt er lovligt eller ulovligt«.

Denne afkobling blev gentaget ved 2024-ophævelsen:

»Lovforslaget vil ikke indebære en ændring af de skatteretlige regler, hvorfor kapitalejerlån til fysiske kapitalejere med bestemmende indflydelse som hovedregel fortsat vil være skattepligtige uanset den foreslåede selskabsretlige ophævelse af selskabslovens § 210.«

Den skatteretlige praksis er langt righoldigere end den selskabsretlige og behandles selvstændigt under [aktiebeskatning](#). Hovedlinjerne er dog værd at kende som baggrund, fordi de i praksis afgør, hvad et kapitalejerlån reelt koster:

- Beskatning indtræder ved **hver enkelt hævn**ing, ikke ved ultimosaldoen, jf. [BS-50151/2019-VLR](#) og [BS-40313/2020-VLR](#).
- Højesteret har i [BS-30246/2021-HJR](#) og [BS-44644/2021-HJR](#) fastslået, at senere tilbagebetaling ikke ophæver den indtrådte beskatning, og at tilbagebetalinger ikke skaber en skattefri kredit til senere hævninger.
- I [BS-27081/2023-HJR](#) afviste Højesteret, at beskatningen af nye hævninger efter tilbagebetaling udgør straf i strid med EMRK.
- Personkredsen rækker også skatteretligt ud over kapitalejeren selv: i [BS-21956/2022-HJR](#) stadfæstede Højesteret beskatning af en eneaktionær af selskabets lån til hans samlever, fordi lånet ikke var forretningsmæssigt begrundet i selskabets interesse.
- Reparation af det selskabsretligt ulovlige lån ved udlodning af fordringen udløser som udgangspunkt ikke yderligere beskatning af hovedstolen, jf. [SKM2022.296.SR](#) og – for et underkendt selvfinansieringslån – [SKM2021.566.SR](#). Vælger man derimod kontant indfrielse, er omgørelse efter skatteforvaltningsloven som regel udelukket, jf. [18-0000924](#) og [17-0991023](#).

Efter 1. januar 2025 er skatteretten dermed den reelt bindende begrænsning på kapitalejerlån til hovedaktionærer – den selskabsretlige er væk.

LOV	Ligningsloven § 16e	Ligningsloven § 16a	Selskabsloven § 210	
PRAKSIS	Højesteret · Beskatning af aktionærlån og forholdet til EMRK vedrørende dobbeltbeskatning			18.01.2024
	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af beskatning af eneaktionær for selskabets lån til samlever			24.05.2023
	Højesteret · Højesterets dom om beskatning af aktionærlån på mellemregningskonto trods løbende tilbagebetaling			08.02.2023
	Højesteret · Beskatning af aktionærlån via mellemregningskonto efter ligningslovens § 16 E			30.08.2022
	Landsretten · Beskatning af gentagne aktionærlån på mellemregningskonto trods hurtig tilbagebetaling			25.10.2021
	Landsretten · Beskatning af aktionærlån som maskeret udbytte ved løbende hævninger på mellemregningskonto			26.05.2021
	Landsskatteretten · Afslag på omgørelse af aktionærlån og udbytteudlodning grundet manglende opfyldelse af betingelser i skatteforvaltningsloven			08.06.2021
	Landsskatteretten · Afslag på omgørelse af indfrielse af aktionærlån da dispositionen ikke lå til grund for skatteansættelsen			25.11.2020
	Skatterådet · Beskatning af kapitalejerlån og efterfølgende udlodning af fordring			08.06.2022
	Skatterådet · Beskatning af ulovligt selvfinansieringslån og skattefri udlodning af restgæld			01.11.2021

Retsstillingen fra 1. januar 2025: ledelsens forsvarlighedspligt og § 127 som eneste selskabsretlige værn

Efter ophævelsen af §§ 210-212 er der ingen særlige selskabsretlige betingelser for kapitalejerlån. Erhvervsministeriet begrundede i de almindelige bemærkninger, hvorfor dette blev vurderet forsvarligt, og pegede på tre resterende værn:

For det første ledelsens pligter efter [selskabsloven §§ 115-118](#). Bestyrelsen skal bl.a. påse, »at kapitalselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder«, jf. [§ 115, nr. 5](#), og direktionen har en tilsvarende pligt efter [§ 118, stk. 2](#). Bemærkningerne fastslår: »Det er således fortsat ledelsens pligt at sikre, at et eventuelt kapitalejerlån til en hver tid er forsvarligt ift. kapitalselskabets økonomiske situation efter selskabslovens bestemmelser i §§ 115-118.«

For det andet forbuddet mod utilbørlige dispositioner i [selskabsloven § 127](#). Ledelsen må ikke disponere således, at dispositionen »er åbenbart egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning«, og aftaler mellem enekapitalejer og selskabet er efter [§ 127, stk. 2](#) kun gyldige, hvis de affattes på en måde, der senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende. Manglende overholdelse af ledelsens pligter kan straffes med bøde efter [§ 367, stk. 1](#).

For det tredje regnskabsreglerne: lån til kapitalejer eller ledelse skal fortsat indregnes særskilt i balancen, og notekravet for ledelselån består. Erhvervsstyrelsen fører fortsat kontrol med selvfinansieringsreglerne og med, »om udlånet er optaget korrekt i årsregnskabet, og om der er foretaget de nødvendige nedskrivninger m.v.«.

Hvad angår **overgangssagerne** er forarbejdernes stillingtagen usædvanlig klar:

»Straffelovens § 3 fastsætter, at udgangspunktet for en handling påkendelse ved domstolene er den seneste lov. Eftersom de særlige betingelser i selskabsloven for kapitalejerlån foreslås ophævet og overtrædelsen dermed afkriminaliseres, bør straffesager, der alene vedrører overtrædelsen af selskabslovens §§ 210-212, blive frafaldet som følge af afkriminaliseringen. Det er på den baggrund Erhvervsministeriets vurdering, at der ikke er behov for særlige overgangsbestemmelser om verserende sager.«

Det betyder også, at Erhvervsstyrelsen ikke fører kontrol med, om kapitalejerlån optaget **før** lovforslagets ikrafttræden opfyldte de dagældende betingelser.

Hvor stort et rum ledelsens forsvarlighedspligt egentlig efterlader, er endnu ikke prøvet på kapitalejerlån efter 2025. Til illustration af, hvor tungt §§ 115-118 kan veje i en erstatningssag, kan henvises til [BS-15446/2020-OLR](#) om Hesalight A/S' konkursbo, hvor direktør, bestyrelsesformand og et centralt bestyrelsesmedlem blev dømt solidarisk til at betale 200 mio. kr. for fundamentale svigt i ledelse, økonomistyring og kreditvurdering. Det almindelige culpabaserede ledelsesansvar behandles selvstændigt under [bestyrelsesansvar](#).

LOV

[Selskabsloven § 115](#)[Selskabsloven § 118, stk. 2](#)[Selskabsloven § 127, stk. 1, 2](#)[Selskabsloven § 367, stk. 1](#)PRAKSIS **Landsretten** · Landsrettens dom i sag om erstatningsansvar i Hesalight A/S konkursbo

17.03.2023

Sammenfatning: hvad står tilbage, og hvad kan man stadig lære af

§ 12 praksis

Praksis om ulovlige kapitalejerlån er et af de klareste eksempler i dansk erhvervsret på, at et regelsæt kan have en omfattende, konsistent administrativ praksis – og alligevel blive afskaffet, fordi det ikke var EU-retligt påkrævet og blev vurderet som en unødigt byrde.

De centrale takeaways er:

- **Retsstillingen i dag.** Kapitalejerlån kan fra 1. januar 2025 ydes uden særlige betingelser. Tilbageførselspligten med strafrente, ledelsens indeståelse og godtrosreglen i § 215 gælder nu kun ulovlig selvfinansiering efter § 206. Verserende straffesager, der alene angår §§ 210-212, forudsættes frafaldet.
- **Det der stadig binder.** Selvfinansieringsforbuddet i §§ 206-209, ledelsens forsvarlighedspligt i §§ 115-118, forbuddet mod utilbørlige dispositioner i § 127, regnskabs- og notekravene – og ikke mindst beskatningen efter [ligningsloven § 16 E](#), som er upåvirket af den selskabsretlige liberalisering.
- **Fortolkningsarven.** Erhvervsankenævnets § 212-test – kræver dokumenterede, tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd, både hvad angår transaktionen og dens vilkår – lever videre i skatteretten som afgrænsningen af »sædvanlig forretningsmæssig disposition« under [ligningsloven § 16 E](#), jf. [SKM2021.648.SR](#).
- **Reparationens grænser.** Kendelserne viser samstemmende, at et ulovligt lån ikke kan repareres bagud: hverken ved efterfølgende tilbagebetaling ([2015-7483](#)), ved tilretning af vilkårene ([19/03527](#)), ved omkvalificering til udbytte eller forudbetaling uden regnskabsmæssigt belæg ([2012-0026414](#)) eller ved konfusion gennem koncernomstrukturering ([2012-0026400](#)).
- **Forvaltningsretten som den reelle klagevej.** Klagerne vandt sjældent på substansen, men [24/00680](#) viser, at officialprincippet er en reel begrænsning: Erhvervsstyrelsen kan ikke lade ledelsens egen – måske misforståede – erkendelse erstatte en selvstændig retlig vurdering.

For rådgivere med historiske eller verserende sager er det afgørende at holde tre datoer fra hinanden: bistand ydet **før 1. januar 2017** (generelt forbud), **1. januar 2017 – 31. december 2024** (betinget lovlig, tre kumulative betingelser) og **fra 1. januar 2025** (ingen særlige betingelser). Grænsetilfælde med minoritetstvister om selskabets dispositioner behandles under [aktionærkonflikt](#), og revisors påtegningsansvar under [revisoransvar](#).

LOV	Ligningsloven § 16e	Selskabsloven § 127	Selskabsloven § 206	Selskabsloven § 215
PRAKSIS	Skatterådet · Sælgerfinansiering til hovedanpartshavers søn er ulovligt lån 02.12.2021 Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering 24.07.2024 Erhvervsankenævnet · Ulovligt selvfinansieringslån ved generationsskifte: Manglende sikkerhedsstillelse ved realkreditbaseret rente 10.07.2020 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån ydet til datter af selskabets ledelse 19.10.2015 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt aktionærlån trods påstand om sædvanlig forretningsmæssig disposition 28.01.2013 Erhvervsankenævnet · Ulovligt kapitalejerlån på 7,7 mio. kr.: Erhvervsankenævnet stadfæster påbud om øjeblikkelig inddrivelse trods påstand om forudbetaling og ekstraordinært udbytte 11.01.2013			

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Selskabsloven § 206	stk. 1-3	Selskabsloven § 210	stk. 2
Selskabsloven § 211		Selskabsloven § 212	
Selskabsloven § 215	stk. 1-3	Selskabsloven § 367	stk. 1
Årsregnskabsloven § 135	stk. 7		

MATERIALE Citerede afgørelser

29 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

18.01.2024	Beskatning af aktionærlån og forholdet til EMRK vedrørende dobbeltbeskatning	bs-27081-2023-hjr
24.05.2023	Højesterets stadfæstelse af beskatning af eneaktionær for selskabets lån til samlever	3238-3861
08.02.2023	Højesterets dom om beskatning af aktionærlån på mellemregningskonto trods løbende tilbagebetaling	bs-44644-2021-hjr
30.08.2022	Beskatning af aktionærlån via mellemregningskonto efter ligningslovens § 16 E	bs-30246-2021-hjr

LANDSRETEN · ANKEINSTANS

3

17.03.2023	Landsrettens dom i sag om erstatningsansvar i Hesalight A/S konkursbo	2997-3547
25.10.2021	Beskatning af gentagne aktionærlån på mellemregningskonto trods hurtig tilbagebetaling	2338-2783
26.05.2021	Beskatning af aktionærlån som maskeret udbytte ved løbende hævnninger på mellemregningskonto	1344-1630

LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS

2

08.06.2021	Afslag på omgørelse af aktionærlån og udbytteudlodning grundet manglende opfyldelse af betingelser i skatteforvaltningsloven	17-0991023
25.11.2020	Afslag på omgørelse af indfrielse af aktionærlån da dispositionen ikke lå til grund for skatteansættelsen	18-0000924

SKATTERÅDET · ADMINISTRATIV MYNDIGHED

3

08.06.2022	Beskatning af kapitalejerlån og efterfølgende udlodning af fordring	21-0132737
02.12.2021	Sælgerfinansiering til hovedanpartshavers søn er ulovligt lån	21-0602103
01.11.2021	Beskatning af ulovligt selvfinansieringslån og skattefri udlodning af restgæld	21-0386575

ERHVERVSANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

12

24.07.2024	Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering	24/00680
------------	---	----------

28.02.2023	Stadfæstelse af revisionspåbud til AA ApS som følge af ulovlige kapitalejerlån på 2,5 mio. kr.	22/14115
23.02.2023	Erhvervsankenævnets ophævelse af påbud om ulovligt kapitalejerlån vedrørende en faktureringsfejl	22/14142
17.02.2023	Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån opstået ved salg af virksomhedsandel på kredit	22/14132
10.07.2020	Ulovligt selvfinansieringslån ved generationsskifte: Manglende sikkerhedsstillelse ved realkreditbaseret rente	19/03527
27.03.2020	Ulovlig selvfinansiering: Rentenedsættelse fra 6% til 1,5% på selvfinansieringslån medfører krav om inddrivelse af 5,7 mio. kr.	19/03011
10.05.2017	Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån og pålæg om revisionspligt	2016-12348
19.10.2015	Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån ydet til datter af selskabets ledelse	2015-7483
16.06.2014	Stadfæstelse af ulovlig selvfinansiering i forbindelse med aktieoverdragelse og efterfølgende spaltning	2013-0036082
05.11.2013	Selskab påbudt at inddrive ulovlige aktionærlån trods modregningsaftaler og pantebrevssikkerhed	2013-0033908
28.01.2013	Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt aktionærlån trods påstand om sædvanlig forretningsmæssig disposition	2012-0026400
11.01.2013	Ulovligt kapitalejerlån på 7,7 mio. kr.: Erhvervsankenævnet stadfæster påbud om øjeblikkelig inddrivelse trods påstand om forudbetaling og ekstraordinært udbytte	2012-0026414

REVISORNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

4

22.08.2024	Revisornævnet: Statsautoriseret revisor frakendt godkendelse i 3 år og idømt tillægsbøde på 250.000 kr. for 13 grove klagepunkter – revisionsvirksomhed idømt 100.000 kr. i bøde	24-01979_+ 24-01973
15.03.2024	Revisornævnet: Bøde for mangelfuld udvidet gennemgang – fejlklassifikation af kapitalejertilgodehavende som tilknyttet virksomhed og manglende forbehold (sag 029-2023)	23-05858
24.11.2023	Revisornævnet: Advarsel til statsautoriseret revisor for erklæring om tilbagebetaling af ulovligt kapitalejerlån uden tilstrækkelig dokumentation	23-02309
08.08.2023	Revisornævnet frifinder statsautoriseret revisor BB for brud på uafhængighed og god revisorskik ved revision af fællesejede selskaber med stridende kapitalejere	23-01118

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

04.12.2023	Tvist om ankomsttidspunkt og tidsforbrug ved parkering i Aalborg	park-3547
------------	--	-----------